

PB 2016/103 - Sign. - Proceskosten(ABRvS 14 september 2016, zaaknummer 201506820/1/A3)

PB 2016/103

Gegevens

Publicatie

PB 2016/103

Jaargang

2016

Het college betoogt dat het ten onrechte door de rechtbank is veroordeeld tot het betalen van een proceskostenvergoeding aan appellant. Het college voert daartoe aan dat gemachtigde, die appellant in beroep heeft bijgestaan, geen beroepsmatige rechtsbijstandverlener is. Dat volgt niet uit de stukken die gemachtigde heeft overgelegd ter motivering van het door hem gestelde beroepsmatige karakter van de door hem verleende rechtsbijstand. Nog daargelaten dat in een van deze stukken een handtekening ontbreekt en dat van andere stukken delen zijn weggelakt, wijzen deze hooguit op het incidenteel verlenen van rechtsbijstand. Bovendien is gemachtigde niet ingeschreven in het handelsregister, aldus het college. Op grond van artikel 1 Besluit proceskosten bestuursrecht kan een proceskostenveroordeling uitsluitend betrekking hebben op de in dat artikel vermelde kosten, waaronder kosten van door een derde beroepsmatig verleende rechtsbijstand. Zoals de Afdeling eerder heeft overwogen, heeft rechtsbijstand een beroepsmatig karakter wanneer het verschaffen ervan een vast onderdeel is van een duurzame, op het vergaren van inkomen gerichte taakuitoefening. Gemachtigde heeft gesteld dat hij tot begin 2014 als bedrijfsjurist in loondienst werkzaam was en sindsdien als zelfstandig rechtsbijstandverlener actief is. In beroep heeft hij verschillende stukken overgelegd ter motivering van zijn stelling, dat hij beroepsmatig rechtsbijstand verleent. Zo heeft hij vier facturen overgelegd betreffende werkzaamheden van in totaal 19,5 uur. Daarnaast heeft hij door appellant aan hem verstrekte machtigingen tot procesvertegenwoordiging en een met appellant gesloten overeenkomst tot verlening van rechtsbijstand overgelegd. Verder heeft hij twee soortgelijke machtigingen en overeenkomsten betreffende twee andere personen overgelegd. Gezien de geringe omvang van de op de facturen vermelde werkzaamheden en de omstandigheid dat de machtigingen en overeenkomsten op slechts twee andere personen dan appellant betrekking hebben, is met deze stukken niet aannemelijk gemaakt dat het verlenen van rechtsbijstand een vast onderdeel is van een duurzame taakuitoefening van gemachtigde. De door gemachtigde in beroep overgelegde overeenkomst met een payrollbedrijf, waarop volgens gemachtigde de plicht tot inschrijving in het handelsregister rust, biedt geen grond voor een ander oordeel. Weliswaar wordt gemachtigde in die overeenkomst vermeld als jurist, maar daarin is niets vermeld over de omvang en inhoud van de door hem verrichte werkzaamheden. De in hoger beroep door gemachtigde overgelegde overeenkomst tussen het payrollbedrijf en een bemiddelingsbureau biedt evenmin grond voor een ander oordeel. Deze overeenkomst betreft het inzetten van gemachtigde als interim-jurist voor de duur van ongeveer vier maanden en heeft derhalve geen betrekking op het verlenen van rechtsbijstand. Gelet op het vorenstaande, heeft de rechtbank het college ten onrechte veroordeeld tot het betalen van een proceskostenvergoeding aan appellant. Het betoog slaagt.

Noot van de redacteur (RBo)

Zoals de Afdeling eerder heeft overwogen, heeft rechtsbijstand een beroepsmatig karakter wanneer het verschaffen ervan een vast onderdeel is van een duurzame, op het vergaren van inkomen gerichte taakuitoefening (o.a. vgl. ABR 20 mei 1997, [«JB» 1997/157](#); ABRvS 8 maart 2006, [«JB» 2006/120](#), AB 2006, 384 m.nt. Bitter; ABRvS 3 februari 2010, [«JB» 2010/68](#) m.nt. Heldeweg; CRvB 21 februari 2003, AB 2003, 245 m.nt. Pennings en ABRvS 20 mei 1997, [«JB» 1997/157](#)). Over de vraag of er sprake is van een ‘beroepsmatig karakter’ heeft zich de nodige jurisprudentie ontwikkeld. Zo overwoog de Centrale Raad van Beroep (CRvB) eerder dat het verlenen van rechtsbijstand door een universitair docent geen zelfstandige taak is in het tekenpakket van een universitair docent en er in zoverre geen sprake is van een duurzame, op het vergaren van inkomen gerichte taakuitoefening. Ook bleek niet dat de docent rechtsbijstand heeft verricht in het kader van een door haar als zelfstandige uitgeoefend beroep (CrvB 23 februari 2003, AB 2003, 245). Ten aanzien van een Rentmeester werd door de Afdeling geoordeeld dat de door verzoeker ingeschakelde rentmeester aannemelijk heeft gemaakt dat hiervan [lees: het verrichten van rechtsbijstand] in zijn praktijk sprake is. De rechtbank heeft dan ook terecht geoordeeld dat verzoeker in aanmerking komt voor vergoeding van de door hem in beroep gemaakte proceskosten wegens door een derde beroepsmatig verleende rechtsbijstand (ABRvS 12 september 2007, [«JB» 2007/195](#)). De Centrale Raad van Beroep oordeelde in een andere uitspraak dat ‘de bedrijfsactiviteiten van Ard Juris blijken de gedingstukken onder meer zijn gericht op het leveren van juridisch advies en procesbijstand op het terrein van onder meer sociaal zekerheidsrecht, en dat hiervoor kosten in rekening worden gebracht. Op grond van het vorenstaande kan naar het oordeel van de Raad niet gezegd worden dat geen sprake is van een duurzame, op het vergaren van inkomen gerichte taakuitoefening’ (CrvB 26 december 2007, JWWB 2008, 58). Uit de uitspraak waar het in casu om gaat, blijkt dat de Afdeling – gelet op het toetsingskader terecht – mede let op de omvang van de werkzaamheden. Gelet op het feit dat er maar drie facturen zijn overgelegd, waarvan twee ten aanzien van andere personen, is met deze stukken niet aannemelijk gemaakt dat het verlenen van rechtsbijstand een vast onderdeel is van een duurzame taakuitoefening van gemachtigde. Tevens overweegt de Afdeling dat de gemachtigde in de overeenkomst weliswaar staat vermeld als jurist, maar daarin niets is vermeld over de omvang en inhoud van de door hem verrichte werkzaamheden. De Afdeling lijkt hier een vrije strenge maatstaf te hanteren. Immers de Afdeling gaat gedetailleerd in op de omvang van de werkzaamheden die zijn verricht in de zaak die tot deze uitspraak heeft geleid maar ook op de werkzaamheden die voor andere personen zijn verricht. De omvang van de werkzaamheden speelt dus een grote rol. Eerder overwoog de Afdeling dat in het geval er nimmer namens anderen is opgetreden door een octrooigemachtigde in beroepszaken, geen sprake is van beroepsmatig verleende rechtsbijstand. Dan rijst, mede in het licht van deze uitspraak, de vraag – eenvoudig gezegd – voor hoeveel andere personen rechtsbijstand verleent moet worden wil er sprake zijn van een ‘beroepsmatig’ karakter van het verrichten van rechtsbijstand. Feit is dat het ‘regelmatig voeren van bestuursrechtelijke procedures’ voldoende is (ABRvS 3 juni 2015, 201307039/2/R3). Het antwoord op die vraag is mijns inziens niet objectief bepaalbaar, maar wel staat vast dat de Afdeling in ieder geval bij twijfel kritisch kijkt naar de omvang van de werkzaamheden. Bij een zeer gering aantal zaken zal gezien deze uitspraak niet snel aan de genoemde vereisten zijn voldaan.